

Vážená paní
Marta Nováková
ministřině průmyslu a obchodu

V Praze 4. prosinec 2018

Vážená paní ministryně,

před nadcházejícím jednáním trialogu k nařízení a směrnici o trhu s elektřinou 5. prosince 2018 se na Vás obracíme jménem Centra pro dopravu a energetiku, Hnutí DUHA, Frank Bold a Greenpeace Česká republika s výzvou, aby kapacitní mechanismy byly do budoucna pouze krajním řešením a aby již nadále nepodporovaly spalování fosilních paliv, zejména uhlí.

Zvláštní zpráva vydaná Mezivládním panelem pro změnu klimatu (IPCC) na začátku října shromáždila důkazy, že udržet maximální nárůst teploty na 1.5°C, což je v souladu s Pařížskou dohodou, je absolutně nutné pokud se chceme vyhnout nejvážnějším a nezvratným dopadům klimatické změny. Aby Evropská unie splnila své pařížské závazky, musí zvýšit tempo přechodu na čisté zdroje a zajistit rychlý odklon nejprve od uhlí a následně od ostatních fosilních paliv. Umožnit další podporu uhelným elektrárnám skrze kapacitní mechanismy by proto bylo v příkrém rozporu s mezinárodními závazky EU a tento krok by vážně zpochybnil důvěryhodnost pozice EU před nadcházejícími klimatickými jednáními v Katovicích (COP24).

Vyzýváme Vás proto, aby Česká republika podpořila následující návrhy:

1. Kritérium uhlíkové náročnosti ve výši 550gCO₂/kWh musí být uplatněno ihned a pro všechny elektrárny.

Kapacitní mechanismy v současné době slouží jako záchranné lano pro neefektivní, neflexibilní, nespolehlivé, vysoce znečišťující a nepotřebné uhelné elektrárny napříč EU. Až 2/3 všech peněz využitých v kapacitních mechanismech skončí v podpoře uhelným elektrárnám. Splnění závazků z Pařížské dohody vyžaduje rychlý odklon od uhlí a nesmí být ohroženo pokračujícím dotováním uhlí. Během nadcházejícího klimatického jednání by měla EU prokázat svou vůdčí roli v oblasti klimatu tím, že odmítne dotovat uhlí a umožní rychlý přechod k bezuhlíkové ekonomice. Proto je nutné, aby se kritérium uhlíkové intenzity ve výši 550gCO₂/kWh začalo uplatňovat ihned a to pro nové i existující elektrárny a bez jakýchkoliv výjimek.

2. Ustanovení o kapacitních mechanismech obsažené v nařízení o trhu s elektřinou musí být aplikována okamžitě a na všechny existující kapacitní mechanismy.

Vyjmutí existujících kapacitních mechanismů by vážně narušilo rovné podmínky na trhu a ve svém důsledku by umožnilo některým členským státům EU nadále poskytovat podporu těm nejvíce znečišťujícím elektrárnám. Proto je zásadní, aby nová pravidla byla aplikována na všechny existující kapacitní mechanismy bez ochrany některých z nich.

3. Rozhodnutí o zavedení nebo udržení kapacitních mechanismů by mělo být bráno jako krajní řešení a mělo by být založeno na odborných podkladech na základě vyhodnocení adekvátnosti takového řešení v kontextu celé EU. Takové vyhodnocení by mělo být hlavním faktorem pro případné rozhodnutí Evropské komise o schválení či prodloužení kapacitních mechanismů.

Kapacitní mechanismy těžce narušují cenové a investiční signály a upřednostňují fosilní paliva na úkor čistých zdrojů energie a lidského zdraví. Dále zpomalují rozvoj chytrých a flexibilních řešení nutných pro dekarbonizované trhy s energiemi a nepoměrně zvyšují náklady pro spotřebitele. Současné rozšiřování kapacitních mechanismů podřívá evropské dekarbonizační cíle a stálo evropské zákazníky již 32.6 miliard EUR, z nichž většina šla na podporu uhlí, plynu a jaderných elektráren. Transparentní a celoevropské vyhodnocení adekvátnosti a vhodného způsobu nastavení kapacitních mechanismů by proto přispělo k omezení neefektivního a nepotřebného využívání těchto dotací.

Věříme, že výše uvedené argumenty v nadcházejícím jednání dialogu podpoříte.

Anna Kárníková, Centrum pro dopravu a energetiku
Karel Polanecký, Hnutí DUHA
Kristína Šabová, Frank Bold
Jan Freidinger, Greenpeace Česká republika